

Ondřej KRÍŽ, *Markéta Tereza Španělská a její příjezd na Apeninský poloostrov roku 1666 očima soudobého pozorovatele*, České Budějovice 2016, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, bakalářská práce, 96 s.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Konstrukce obrazu evropských vládců a reflexe jejich každodenního života tvoří již po několik desetiletí nedílnou součást evropského dějepisectví. Právě tímto směrem se také ubírá bakalářská práce Ondřeje Kříže, která se dotýká osobnosti první manželky Leopolda I. Markéty Terezy Španělské a především její několikaměsíční cesty z Madridu do Vídně v roce 1666. Autorovo badatelské úsilí je o to sympatičtější, neboť si vybral problematiku, jež se na rozdíl od evropské historiografie doposud v českém dějepisectví netěšila přílišnému zájmu historiček a historiků. Své pojednání vystavěl na obsahové analýze tištěné španělské relace o příjezdu Markéty Terezy do ligurského přístavu Finale Ligure, průběhu její cesty do Milána a dále na území Benátské republiky od Josepha de Villarroell. Získané poznatky doplnil informacemi z několika dalších dobových tisků o slavnostních vjezdech císařovny do vybraných měst (Juan Gómez de Blas, Galeazzo Gualdo Priorato), italsky psaného deníku tehdejšího prefekta archivu Milánského vévodství Carla Francesca Goraniho a diáře císařského vyslance v Madridu Františka Eusebia z Pöttingu. Na tomto místě je třeba vyzdvihnout vynikající jazykovou výbavu autora, neboť v heuristické fázi svého výzkumu se musel vyrovnat výhradně s italsky a španělsky psanými prameny.

V pěti obsáhlých kapitolách autor se znalostí relevantní domácí a především zahraniční literatury postupně objasnil heuristické, koncepční i metodologické uchopení práce, naznačil okolnosti, jež předcházely uzavření sňatku Leopolda I. s Markétou Terezou, a zevrubně rozebral postup příprav na cestu mladé infantky do střední Evropy, včetně formování početného dvora, který ji měl doprovázet. Za jádro práce lze považovat poslední tři kapitoly, v nichž se Ondřej Kříž zabýval samotným průběhem cesty a dílčími aspekty každodenního života císařovny během putování, jako byly použité dopravní prostředky, strava a stolování, slavnosti, audience, návštěvy, dary. Autor se však neomezil na pouhý popis výše uvedených kategorií. Díky historickoantropologickému přístupu se snažil proniknout do myšlenkového světa raně novověkého člověka a poznat jeho hodnotový žebříček, neboť si kladl otázky ohledně významu symbolické výzdoby darů, které samotná císařovna obdržela či poskytla, významu gest během audiencí a návštěv osob různého sociálního postavení a mnohé další. Vrcholem jeho snažení je poslední kapitola, v níž se pokusil zrekonstruovat myšlenkový

obraz manželky Leopolda I. a milánského místodržícího Luise de Guzmán Ponce de León y Toledo, který dohlížel na průběh příprav i samotné cesty španělské infantky severní částí Apeninského poloostrova, v očích autora analyzované relace Josepha de Villarroell. Ocenit je třeba také skutečnost, že se autor ve svém pojednání nevěnoval pouze cestě Markéty Terezy z Madridu do střední Evropy, ale také jeho snahu o hledání srovnávacího výkladového kontextu s poutováním dalších příslušnic habsburského rodu do Madridu či Vídně, zejména císařovny Marie v roce 1631 a španělské královny Marie Anny roku 1649.

Až na pár prohrěšků v rozsáhlém a analyticky pojatém vědeckém aparátu napsal Ondřej Kříž svou bakalářskou práci svěžím jazykem, jenž se vyznačuje přesnou větnou skladbou a shoduje se s pravopisnou normou současného českého jazyka. Rozprava přináší množství nových cenných vědeckých poznatků o sebe prezentaci a konstrukci obrazu příslušníků habsburského rodu na prahu novověku. Zvolené téma dokázal uchopit po stránce heuristické, metodologické i koncepční vcelku náročným způsobem. Předložené pojednání je rovněž výsledkem samostatného badatelského úsilí a nemalé péle. Proto bakalářskou práci Ondřeje Kříže doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **výborně**.

Borovany 23. 8. 2016

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.

